

Del Sig.^r Gio: batta Finco Lividalese e Lancet.^{529.}
liere della Mag.^a Comunità d'essa Città.
Olegia Historica, et Chronologica.

Candite nunc Scribq antiquos nunc pandite fastos:
Incluta sunt veterum gesta canenda uirum
Temporaque vis dicant Monumentaque nra Nepotes:
Principiam à Magno Casare caritus habet.
Tot mea preteritos nunc Musa recurrit in annos:
Annue tu captis pulcher Apollo, meis.
Cum sibi commissas regeret, pro Consule gentes;
Molajus voluit julius esse forum:
Hic ubi conventus agere et dare jura solebat.
Cum postis armis pigra vigeat hyems:
Perpetuum dedit ille mihi per Sæcula nomen:
Nomen et excelsis Alpibus ille dedit.
Ubs alia in Carnis etiam de nomine julii
jam fuerat: Sed nunc rudera sola manent.
Sic ego nunc Nomen, juli de nomine traxi:
Alpes a juli nomine nomen habent.
Mox hedera noster cingebat tempora Vates:
Cujus erat pulchrum pulchra Lycoris opus:
Quem merito Chæbi assurgens chorus omnis honorat
Cui Najo laudes, Virgiliusque canunt.

Quique etiam belli jam Dux et maximus Heros,
 intrat in Egyptum, Caesaris arma ferens.
 jam tremis, et circum pavidus haubatur Anubis:
 Nec tua nunc, Isis, garrula Sistra juvant.
 jamque Cleopatram, teque, audacissima Princeps,
 servit, Antoni, viribus ille potens.
 Magna etiam Thebe, centum celeberrima portis,
 Percussa ingenti clade vepente cadit.
 ille volutantem Nilum tum denique vidit,
 Cinquid Romanum ferre per arva iugum.
 jam tum florebat nostris Cornelia terris
 Nobile gens Nomen, quæ tibi, Salte, facit:
 Quem vita functum Ausonij flevare Camæq:
 Teque simul, Caesar, colla iugumque ferunt.
 Quid plura? hic Ordo jam tum fulgebat equestri:
 Quatuor et Summi jura dedere Viri:
 Scaptiaque augebat prisca Tribus inclita famam:
 Cernite: adhuc faciunt Marmora nostra fidem.
 Nos te consortem, Florentia pulchra, vocamus:
 Tu mihi namque Soror, tuque tribulis eras.
 Cum quoque, si veterum spectamus tempore verum
 Salis et Alini gloria prisca fuit.
 Scaptia quippe Tribus toto memorabilis quo,
 Ut mihi, sic vobis nomen ubique facit.
 Nec te pretereo, magni gens inclita juli,
 Tu quoque nobiscum, Scaptia nomen habes.

Uicimus hic etiam Augustalem nomine lectum, 881
Flaminias qdes, Pontificumque dapas:
jusque datum nobis, suffragia vite ferendi
Una cum Patribus, maxima Roma, tuis.
Tunc ego in oppositos obiecta Colonia Montes.
Facta loci claustrum, prqsidiumque fui:
Hic ubi Natiso nitidas delambit arenas,
inclytus, et pura candidus amnis aqua.
Talis erat, nondum lapsis Concordia, rebus,
Larnorumque potens tunc Aquileja caput.
46 Nec mora: jam missus, Petro tunc Principe, Marcus
Vexilla in Larnis explicat alma Crucis.
Cum vero delubra cadunt: jamque horrida monstros,
Sylvani, et Satyri, Fauni, Hecateque jacent.
Venit et Hermagoras Natisq; pastor ad ovem:
inque Sacro immensas gurgite lavit oves.
Nos quoque lustramur subito felicibus undis:
Et damus unanimes oscula mille Cruci.
Faus tibi summa, Deus, nam tempore semparabillo
Firma stetit pietas, intemerata fides.
Hoc decus antiquum est: hqc nostrę gloria gentis:
Maximus hic etiam posteritatis honor.
130 In die Ptolomęus me noverat Africus auctor,
Prospiciens, quantum stella sit alta poli.

32. Ecce Forum julii, pulchrumque Colonia nomen
Stant simul: in tabulis, ut notat ille suis.
141. Tunc nobis Aquileja Cius dedit incluta Mater,
Qui cathedram meruit scandere, Petre tuam.
Quique Sacram Domini, producto tempore, lucem,
instituit festum Paschatis esse diem.
Ne cum judgo concurrat Paschate nostrum
* Pascha, quod est Agni cœlica menja Dei.
237. Mox eadem celebrat victrix Aquileja triumphum
Quem Maximini funere læta canit.
Ille Urbem obsessam afflixit crudelibus armis,
Civibus injus, militibusque suis.
Quis modo virtutem commissaque prælia dicat?
Quis taceat laudes Urbis memoranda, tuas?
Suum crinem dederant, quo Miles tenderet arcum
Magnanimę Matres, magnanimęque Nurus.
Sic quoque Romanas, fama est, fecisse puellas:
Cævaque dein nomen Mater amoris habet.
389. Jamque Sacram Hermagorę Sedem Chromatius implet
Quem merito populi thuris honore colunt.
400. Postmodo quem juli transcendere vidimus Alpes,
Solthorum immitij Rex Alaricus erat.

Parcite pręteritos, Musq; renovare dolores:

Quid memores nostri nunc juvat esse mali.
Spargerat ille omnes contagia dira per agros;
* illa lues pecudes abstulit: illa viros.

452 Attila dein captas delet crudeliter Urbas:

Aheu, memoro lacrymis tempora digna meis.
Non tamen excidit me funditus ira tyranni:

Nobile cum posuit victa Aquileja caput.
Nam me si ferum: si me vastaverat ignis:

Cur solum hic veteres mox tenere Ducej?

* Hos nequeo paucis perstringere verbis omnes:

Dum partem recolo: candida Musa, fava.

Principio summa gentes cum laude vegebat

564 Sisulfus, magni principis ille Nepos:

Qui pulchram in bello petiit per vulnera mortem:

615 Cum nostri vuerent, Marte furente, lares.

At sceleris penam, quod nunc horrore facemus,

Romilda infami denique morte dedit.

663 Dux erat inde Lupus, qui grandia bella parabat:

Quique aciem adscensis per Mare duxit equis.

Unde metu ingenti tremuerunt arva Timavi:

* Et Gradus ablataj insula flevit opes.

* Tum prope Neumasi Castrum, post funera patris,
varnefritus item cecidit et ille cadit.

Post video rubros currenti Sanguine Montes:

664 Unde triumphato, Vectaris, hoste, redit.

Ille gravi Alpinas percussit clade catervas:

Testis Natijo cecidit cruentus erat:

Testis erat Broxas, locus ille in finibus Antri:

Quo recta, ut volumus, possumus ire via.

Hinc nomen tibi, Porta datum Broxana, vetustum: 74

Victorem, memini, qua rediisse Ducem.

Inde peregrinis tectum, et tibi, Sancte Joannes,

Eodem, qui posuit, Dux Rodwaldus erat.

Sed, Duce Ferdulfo, heu quantum sum passa dolorem:

Jam nequeo sicis nunc meminisse genis.

Tunc etenim adversis de Monte repellimur armis:

Nobiliumque perit maxima turba virum.

731. Dein celebris pietate fuit Pratikijus Heros:

Cui merito cingit mox diadema caput.

Ille avitem, et Mundi pompas, et regna relinquit;

Et per lapsinum candidus astra petit.

* Non ego fabellas refero: Memorabile nomen

Exhibet antiquis ara vetusta notis.

744 Nec laudem Angelmi taceo: Nonantula felix,
Tu festum, et divi Principis opsa colis.

Dux erat ille meus: jam nunc super æthera Sanctus
Et vota, atque humiles suscipit aure preces.

Adde, quod alma Soror totum celebrata per Orbem,
Principi Aistulfo nubere digna fuit.

Rathiji germanus erat inclutus ille:

Et Commone satus frater uterque Duce.

747 Quis modo pretereat carum, mea viscera, Paulum?

Qui Varnefridi filius almus erat.

Qui laxis reponere facit pia carmina fibris,

Ad Sacram Urbani justa reperta Lyram.

Hæc ille afflatus divino numine scripsit:

Sumeret unde notas Musica docta suas.

Ille Duces etiam, memorandaque gesta recenset:

Quem merito Civem æflovior epe meum.

* Marchio dein Solium ascendit: Comes excipit illum:

Cice potestatis nomina plena vides.

746 Sum memor Henrici, squos qui contudit Hunnos:

Inque fugam victor barbara terga dedit.

423. Hoc ipso voluit Cesar Gotharius quo:

Conspicuum Musis hic aperire locum:

536 Quo reliquas etiam concurrere vidimus Urbes:
Cum Sedem hic posuit docta Minerva suam.
846 Quid quod Eberardus merita jam laude colendus
in numero Divum nunc super astra sedet?
Hunc habuit Eisella virum celeberrima Coniux:
Hic eadem Magni filia Regis erat.

878 Adde Berengari semper crescentis honores:
Marchio, Rex, Caesar maximus ille fuit.

Quinque etiam hic olim sedit per Scula Presul:
716- Atque Caliste, prior: sive Severus erat.
762 Cum Cathedram Sigualdus item pater inclitus implet:
* Vixere quem magnus Carolus, ecce venit.

* Cernite: ubi Sedem Patres posuere verendam:
Hic fuerant Edes: hic Domus alma stetit.

776 Nunc populo Sacram Paulini ostendimus urnam:
Et damus incensis thura Sabæa focis.

794 Pestem Clipandi arcebat, Squamque Mephitim
Sinibus a nostris optimus ille Pater:

Divæ lues morbo ne læderet æva purum:

Neve lues morbo læderet illa gregem.

796 Propterea in Cætum Pastores undique cogit:
Atque Diocesis me caput æva docet.

5
802 Sederat inde Urus: Maxentius excipit illum, 537.

812. Eximios inter, lumina magna Patres.

830 jam tum Virginibus Sacris, prope fluminis undam,

Stabat in occlusa condita Valle Domus:

Hæc eadem protecta manet, semperque manebit:

Tuta sub auspiciis, o Benedicte tuis.

984 Mox baculum summa tenuit cum laude Joannes:

1015. Prepositoque dedit grandia dona meo.

Quid quod Prepositi plerumque gerebat honorem
ipse met Antistes, clara Aquilaja, tuus?

Vera cano: hoc Princeps gauderat nomine Presul:

Et sacro dignum Presule nomen erat.

Antiquam servamus adhuc de Marmore Sedem:

juraque Prepositi, census et Ara manent.

1097. jamque nova mihi voce novum datur, Austria nomen:

Austria de Cæli cardine nomen erat.

Quippe etenim veri placeat si querere fontem:

Et loca si videas: Urbs Orientis eam.

Spectat in occiduum terræ pars altera Solem:

Dictaque ab occiduo Neustria Sole fuit.

Hæc porro, hæc ratio est: hæc unica vocis origo:

Unda mihi nomen postera lingua dedit.

⁵³⁸
1132 inde Forum, Emporiumque novat Peregrinus, et
auget.

1172 - Omnia Volvicius quæ vata Præsul habet.

1204 Pastorale pedum Volcherus denique sumit:

Postque alios Patres ultimus ille sedet.

Parcite si lacrymas nequeq; gemitusque tenere:

Dum pius a nostro limine Pastor abest.

Nunc ideo cavam, pro sacro pignore Vestem:

Ut major natu filia cure pcto;

Palliaque ex altis pendent suspensa colum-
nis:

Quæ nostri memores vite dedere Patres.

1238 Nunc Sacri veniunt in pulchre vellere Cætus:

1252 - Qui claustra, et Sanctos hic posuere focos;

Quique Deo laudes per Sæcula quinque ca-
nentes:

Angelicos referunt lingua, animoque choros.

Nec Bojana mihi reticenda est inclyta
Virgo;

Cui Bene-Venisti nobile nomen erat.

Quæque una innumeros Christi sub nocte
dolores,

Et plorata suo vulnera pinxit acu.

537.

Ecce autem, ut pulchram in celis gerit alma
coronam:

Laudibus, et precibus Virgo colenda meis.

1353 Floruit inde nova aximum sub lege lyceum,

Palladis antiquae jam memorata domus.

Iusque dicentes in cœtu vite sedebant:

Antiqua illustres nobilitate viri.

Consule tunc annos etiam numerare placebat:

Consule signabant annua gesta patres.

Istia nunc autem dicamus tempora belli:

Oppida dum totis viribus arma parant.

Proh dolor! an scissa vadit discordia palla:

Agrinaeque in furias, perniciemque ru-
unt.

1385 jamque Oratores veniunt, liberi unus ab amre:

Alter ab Adriacæ litore missus aequ.

Sed belli accensas nequeunt extinguere
flamas:

Nec ratio prodest: cum furor arma capit.

1409 Mox ego te nostris, Gregori maxime Pastor,

Adibus excepi, Conciliumque tuum.

540 Quis referat quali tunc pompa et honore co-
lebam:

Purpureos Patres, Pontificemque piū?
1410 Post modo legatis huc Steno a Principe missis:
Quanta ego letitiae publica signa dedi?

1419 Maxima felicem me denique gloria fecit:
Cum prima Adriacum sum venerata
Aethronum.

Marcus me fidei lustravit lumine primus:
Marco etiam felix auspice semper ero.
Ecce sub imperio dulci, et sub legibus almis:
Curia, nobilitas, jusque, decusque manent.
Alta Sacerdotes etiam Vexilla ferentes,
Et cantu et precibus dona superna petunt.
Sic niveis lustrant induti vestibus Urbem:
Publica sic pergunt, solvere vota Deo.
jam gerit et galeam, strictumque Diaconus
enjame.

Cum veniat Aestum, candida Stella, tuum.
Sic ille ascendit, cristato vertice ad aram:
Sic manet et pietas, et pietatis honor.
Nec mos ille recens: antiquos volvite fastos:

541

* Talis, et antiquo tempora vitus arat.

1441 Cons etiam Major geminos curvatur in arcus:

 Cervula cui lambit fluminis unda pedes.

1503 Vidimus et labi subitoque resurgere Templum:

 Vidimus et forti bella repulsa manu.

1509 Ergo nunc dicam Augusti pugnata calendis:

 Quo Petrus evasit vincula dura die.

 Prospera lux magno semper celebranda triumpho,

 Laudida sic semper, sic mihi fausta redi.

 Tunc agomet vidi dejectum menibus hostem:

 Strataque per campos corpora, parque vias.

 Jam volat ad nostram felix victoria partem:

 Jamque triumphales insonare tubq.

 Millia quippe decem confestim terga dederunt:

 Castraque veloci deseruere fuga.

 Sic animum tanto servavi in turbine verum:

 Nostraque sic medio splendet in igne fides.

 Vestra ego tunc novi fortissima pectora Civos,

 Servarunt patrios pectora vestra Lares.

1634 Mox veteri lapsa, nova surgit in aera turris:

 Concava sax etiam desuper qua sonant.

 His populum signis augusta in Tempia vocamus:

 His brevior longum dividit hora diem:

⁵⁴²
Celsior hec surgat moles: dum litra longe
Spectet, et Adrias vertice adoret aquas.
Ex illo numquam strepuerunt cornua Martis:
Aurea Castalides tempora pacis amant.
1706 Nec bona vota cadunt: iterum, pulcherrima
Pallas;

Hospitium Musis surgere, lata, vides.
jam vero tempus, nostri meminisse Philippi:
Qui tuus, o felix Adria, Præsul erat.
Præsul et hasperis, et Præsul notus eois:
1717 Quem Musq; flentes ante sepultra dolent.
Ille notas lapidum, nummisque incisa legebat,
Tot signa, et veterum nomina magna Vivum.
jam Mare, jam terras, jam sidera mente gerebat.
Et quidquid Sapiens mente, animoque capit.
Hæc sunt, quæ recolo nostræ bene conscia Sortis:
Et quæ longa dies cernere posse dedit.
Addita sunt etiam gestarum tempora verum:
Quæ scripta in dextro margine, lector habes.
Hæc eadem magno collecta volumine lustrat:
de Rubis • Nunc mea, Bernardus, fama, decusque meum:
1740 Qui fastos, Aquileja, tuos ab origine pandit:
Et prius, atque novi temporis acta docet:

8

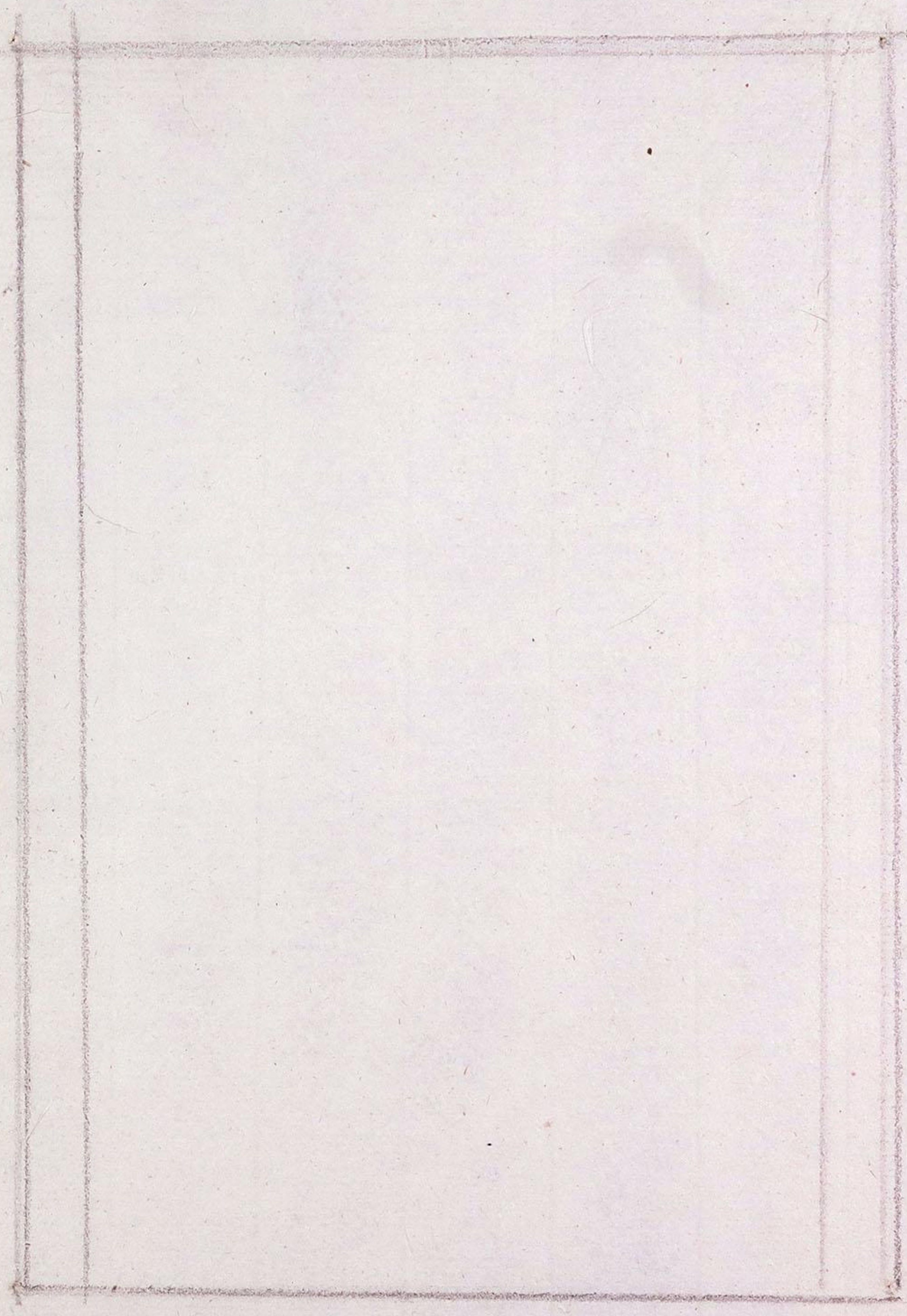
Gloria namque prior temporis occulta jacebat: 543.
Tamaque Nobilium semisepulta virum.
Reddita nunc autem lux est clarissima rebus:
Utque novo in Speculo cuncta videre licet.
Optima sic nostri sumant exempla nepotes:
Edita cum veterum tot monumenta legent.
Quod superest: humiles te nunc, Donate, precamur:
Spes mea, tu juli protege, Sancte, Torum.
Tuque pios, Pauline, juva, precibusque vocatus:
Tuc timeant nomen Tartara nigra tuum.
Sic etiam passis manibus te Anjelma rogamus:
Tu mihi celestem porrige semper opem.
Sic et Oberardus faveat, pater ille beatus:
Tu quoque Ratkiji, gloria nostra fave.
Denique te felix Virgo Bojana vocamus:
Annue tu precibus, filia Sancta, meis.
Vos ego prona colo: bene vos, mihi dicite ab alto,
Colicoly insignes, gentis, at Urbis honor:
Arcete a nobis fera bella, metumque famemque,
Callentes morbos, lethiferamque luem:
Verque tepens viveat, placidaque sub ætheris
aura.
Dulce sonant pleno gutture carmen aves.

544. Et menses et Vina ferant Autumnus, et Estas:
Nec sata, nec vites aspera laedat Hyems.
Vosque agite, o Cives, conspergite floribus aras:
Et Patriq; Divis annua thura late.
Cum rosei ducent placidissima tempora soles:
Et frugum, et pecoris fertilis annus erit.
In primis autem lapidosum ascendite Montem:
Laudibus unde venit, luce oriens, dies.
Illic et sedem antiquam templumque verendum,
Alma Dei Genitrix Omnipotentis habet.
Ipsa Urbem servat: nostris ea praesidet arvis:
Ite: vocate: pias audiet illa preces.
Nunc anni liceat labentis jungere signa:
Et simul ad metam, carmen, et annus eant.
Bis numero octavum jam Phoebus circumat Orbem:
Ac decimum quintum vespida luna suum.
Quique sua ter quinque annos vertigine com-
plet:
Tert numero sextum circulus ille notam.
Plena Novembris item dum transit luna ca-
lendas,

9
* ipsa etiam tempus lumine caesa notat. 548.
Sic ad cancellos monumenta perennia volens:
De Patria senior finceus Urbe canit.
Et verum tabulae monstrant, et saxa loquuntur:
Et nulla in vanum est fabula ficta jocum.
Ecce octingentos currens, et mille per annos:
Quam cito confecit nostra carmina viam.

346

547

548